

SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU STAŻU W PLACÓWCE MONTESSORI IN PRATICA W RZYMIE

W dniach od 4 do 18 maja 2025 roku Panie Patrycja Pawlik, Anastazja Steckiewicz, Ewelina Olejnik, Katarzyna Annykiel – Chojnacka, Oksana Nozhka oraz Elena Andreichuk odbyły staż w placówce Partnerskiej Montessori In Pratica. Placówka ta mieści się przy Largo Citta dei Ragzzi 1 w Rzymie we Włoszech. Staż trwał 12 dni.

Celem stażu było zdobycie wiedzy i doświadczenia w zakresie nauczania dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) z wykorzystaniem metody Montessori. Głównymi zadaniami stażystek były obserwacja, asystowanie oraz praktyka w placówce modelowej założonej i prowadzonej przez stowarzyszenie Montessori In Pratica.

Głównym zadaniem uczestniczek podczas pierwszego tygodnia stażu (5.05-10.05.) była **obserwacja placówki**, pracy nauczycieli oraz dzieci z podziałem na strefy oraz grupy wiekowe.

W dniach **5.05, 6.05 oraz 7.05** stażystki **prowadziły obserwacje w grupie wiekowej 4-6 latków**. Między godziną 9.00, a godziną 13.00 prowadziły obserwacje kolejno w strefie wejścia, strefie życia praktycznego, strefie sensorycznej, strefie językowej, matematycznej, geograficznej oraz w Sali laboratoryjnej. Między godziną 13.00, a 15.00 obserwacje były prowadzone w ogrodzie, następnie po godzinie 15.00 do godziny 17.00, gdy dzieci wracały do placówki, stażystki obserwowały przebieg popołudniowych zajęć laboratoryjnych.

W dniach od **8.05 oraz 9.05** odbyły się **obserwacje w grupie 3-latków**, która w placówce jest osobną grupą adaptacyjną, przygotowującą dzieci do dalszej edukacji z wykorzystaniem metody Montessori.

Uczestniczki stażu każdego dnia były przydzielane do poszczególnej strefy oraz nauczyciela prowadzącego tą strefę. Celem pierwszego tygodnia stażu było zaobserwowanie jak wygląda placówka oraz poszczególne strefy pracy dzieci; jakie pomoce znajdują się w danej strefie; jakie są główne zadania nauczyciela prowadzącego daną strefę; jak wygląda porządek dnia; czym zajmują się dzieci w ciągu dnia; jak pracują pomocami, które znajdują się w sali; jak wygląda relacja nauczyciela z dziećmi oraz co wyróżnia metodę Montessori wśród klasycznych metod nauczania. **Tydzień obserwacji miał także na celu przygotowanie stażystek do asystowania nauczycielom oraz praktyki w kolejnym tygodniu stażu.**

W dniu 05.05.2025 r. (tj. poniedziałek) Pani Patrycja Pawlik oraz Pani Oksana

Nozhka prowadziła obserwacje w strefie życia praktycznego, Pani Anastazja Steckiewicz wraz z Panią Eleną Andreichuk obserwowały przebieg zajęć w strefie sensorycznej, zaś Pani Ewelina Olejnik i Pani Katarzyna Annykiel – Chojnacka odbyły obserwacje w strefie językowej.

W dniach **06.05 i 07.05. (wtorek oraz środa) stażystki zostały rotacyjnie przydzielone do kolejnych stref**, i tak w dniu 06.05. Pani Patrycja Pawlik wraz z Panią Oksaną Nozhka prowadziła obserwacje w strefie językowej, Pani Anastazja Steckiewicz wraz z Panią Eleną Andreichuk obserwowały przebieg zajęć w strefie życia praktycznego, Pani Ewelina Olejnik i Pani Katarzyna Annykiel – Chojnacka odbyły obserwacje w strefie sensorycznej. W dniu 07.05. Pani Patrycja Pawlik i Pani Oksana Nozhka prowadziła obserwacje w strefie sensorycznej, Pani Anastazja Steckiewicz wraz z Panią Eleną Andreichuk obserwowały przebieg zajęć w strefie językowej, Pani Ewelina Olejnik i Pani Katarzyna Annykiel – Chojnacka odbyły obserwacje w strefie życia praktycznego.

W dniu 08.05., tj. czwartek, stażystki zostały podzielone na dwie grupy. Pani Patrycja Pawlik, Anastazja Steckiewicz oraz Ewelina Olejnik zostały przydzielone do prowadzenia obserwacji w grupie 3-latków. W tym czasie stażystki Oksana Nozhka, Elena Andreichuk oraz Katarzyna Katarzyna Annykiel – Chojnacka, zostając w grupie dzieci w wieku 4-6 lat prowadziły obserwacje w sali laboratoryjnej, strefie matematycznej, geograficznej oraz w strefie wejścia (szatni). **W następnym dniu (tj. 09.05., piątek) nastąpiła rotacja.** Pani Patrycja Pawlik, Anastazja Steckiewicz oraz Ewelina Olejnik prowadziły obserwacje w sali laboratoryjnej, strefie matematycznej, geograficznej oraz w strefie wejścia (szatni), w grupie 4-6-latków, podczas gdy stażystki Oksana Nozhka, Elena Andreichuk oraz Katarzyna Katarzyna Annykiel – Chojnacka zostały przydzielone do grupy dzieci w wieku 3 lat.

Z obserwacji uczestniczek stażu wynika, iż dzień w placówce Montessori In Pratica przebiega według ściśle określonego rytmu. W grupie 4-6-latków uczniowie przychodzą do placówki do godziny 9.00. Do placówki dzieci wchodzi same, bez rodziców, którzy zostają na zewnątrz, co wzmacnia poczucie autonomii i samodzielność uczniów. Samodzielnie odkładają plecaki, ubierają fartuszki, zapinają guziki oraz ćwiczą zakładanie kurtek na wieszaki. Dzieci, przychodząc do przedszkola mogą zacząć pracę w wybranej przez siebie strefie i nad wybranym przez siebie zadaniem. Często rozpoczęta rano praca trwa do końca dnia, kilka godzin lub w niektórych przypadkach jest kontynuowana nawet w następnym dniu.

Według stałego porządku dnia, zajęcia oficjalnie rozpoczynają się po godzinie 9.00 – wtedy gaszone jest światło, co daje dzieciom sygnał, że czas skupić uwagę na nauczycielu prowadzącym, który rozpoczyna dzień w placówce.

Wtedy następuje przywitanie uczniów, nauczyciel podejmuje z dziećmi dialog na bieżące tematy, nad którymi będą pracować uczniowie w danym dniu, poza stałymi elementami edukacji w strefach. Przygotowuje dzieci na dzień w przedszkolu.

W pierwszym tygodniu stażu dzieci przygotowywały się na dzień mamy, nauczycielka tłumaczyła dzieciom, jakie prace plastyczne oraz prezenty wykonają. Był to także moment, w którym nauczycielka przestawiła nauczycieli odbywających staż oraz wykorzystała ten moment do nauki krótkich zwrotów w języku polskim („Jak masz na imię? Ile masz lat?”). W drugim tygodniu część dzieci przygotowywała się na występ przed rodzicami, dlatego nauczycielka wykorzystała moment przywitania do rozmowy na temat uczuć, które mogą towarzyszyć dzieciom podczas występu. Po zakończeniu przywitania dzieci zgłaszają się na zajęcia z języka angielskiego, zajęcia plastyczne oraz zajęcia kulinarne, które są stałym elementem dnia i odbywają się w sali laboratoryjnej. Po zakończonym przywitaniu zapalane jest światło, a reszta dzieci wraca do swoich zajęć w poszczególnych strefach. W ciągu dnia dzieci swobodnie poruszają się między strefami wybierając zajęcia, które są dla nich atrakcyjne. W tym czasie część dzieci udaje się też z nauczycielem na spacer po okolicy lub na zajęcia dodatkowe, takie jak zajęcia muzyczne czy teatralne.

W Strefie Życia Praktycznego znajdują się zadania takie jak zmywanie naczyń, zmiatanie, przygotowywanie posiłków, pranie i prasowanie ubranek, przelewanie cieczy, przesypywanie produktów sypkich, kąpanie i ubieranie lalki, czesanie przed lustrem, czy zajęcia manualne z przygotowywania masy solnej, wycinania, klejenia, dziurkowania, oraz wydzierania papieru.

W Strefie Sensorycznej znajdują się specjalistyczne pomoce Montessori, którymi dzieci posługują się w określony sposób na specjalnych dywanikach bądź przy stoliku (w zależności od rodzaju materiału sensorycznego). Są to w dużej mierze kolorowe bryły geometryczne, takie jak sześciiany, walce, belki o przekroju kwadratu, czy prostopadłości. Wśród materiału sensorycznego w placówce Montessori In Pratica znajdują się między innymi cylindry, kolorowe walce, różowa wieża Montessori, brązowe schody Montessori, czerwone belki Montessori, czy szuflada z kształtami geometrycznymi. W tej strefie znajduje się także kącik do obserwacji przyrodniczych, pomoce rozwijające zmysł zapachu oraz niebieski pojemnik sensoryczny wypełniony piaskiem.

W Strefie Językowej znajdują się pomoce do nauki czytania i pisania: ruchomy alfabet z samogłoskami i spółgłoskami, z którego dzieci korzystają, aby układać słowa; tabliczki z szorstkimi literami do nauki rozpoznawania liter oraz różnego rodzaju materiał obrazkowy, służący do rozwijania słownika pojęciowego dzieci.

W Strefie Matematycznej w placówce Montessori In Pratica znajdują się pomoce służące do nauki liczb oraz liczenia, w tym dodawania i mnożenia, oraz dodatkowe materiały służące do utrwalania nabytej wiedzy. W tej strefie znajdują się także kształty geometryczne, które służą dzieciom do odrysowywania i nauki ich nazw.

Dzieci w strefach pracują nad zadaniami samodzielnie, gdy jest to konieczne, proszą o pomoc nauczyciela.

Około godziny 11.30 ponownie gaszone jest światło, co oznacza, że rozpoczął się czas porządkowania i przygotowania do posiłku. Wybrane 2 grupy dzieci udają się do Sali laboratoryjnej i Sali Zajęciowej, aby przygotować stoły do posiłku. Dzieci rozkładają obrusy, rozstawiają naczynia oraz sztućce. Około godziny 12.00 nauczyciel ponownie rozpoczyna dialog z dziećmi, mówiąc o tym co wydarzyło się w grupie do tego momentu, następnie przygotowuje dzieci do posiłku wykonując ćwiczenie wyciszające. Po tym ćwiczeniu dzieci udają się na posiłek. Po posiłku do godz. 15.00 dzieci spędzają czas na świeżym powietrzu, gdzie mogą podjąć prace w ogrodzie, udać się na plac zabaw lub zająć się zabawą klockami, torami, piłkami, bądź podjąć zabawę w dom. Jest to czas swobodnej zabawy oraz moment, w którym część dzieci rozchodzi się do swoich domów. Po godz. 15.00 dzieci wracają do środka placówki, gdzie nauczyciele prowadzą zajęcia laboratoryjne. W tym czasie dzieci wykonują prace plastyczne i manualne. Malują farbami, rysują, pracują z masą solną. Jest to też czas spotkania przy książce, gier edukacyjnych oraz rozwijania wyobraźni podczas opowiadania historii. Dzieci, które zostają dłużej jedzą też podwieczorek. Do godziny 17.00 rodzice odbierają dzieci z przedszkola.

W grupie 3-latków porządek dnia przebiega analogicznie do grupy starszej, jest jednak dostosowany do predyspozycji dzieci związanych z wiekiem. Dzień rozpoczyna się przywitaniem i wspólnym czasem, następnie dzieci wybierają zadania w poszczególnych strefach lub idą na zajęcia dodatkowe lub na podwórko. Przestrzeń tej grupy jest podobna do grupy starszej, z wyłączeniem strefy matematycznej, językowej i geograficznej. Dzieci mogą poruszać się między strefą sensoryczną, laboratoryjną i życia praktycznego.

Tym, co odróżnia te dwie grupy to przestrzeń spotkania na dywanie, miejsce przeznaczone na drzemkę oraz większa ilość porannych grupowych zajęć zorganizowanych takich jak czytanie książki, czy śpiewanie piosenek. Poza tymi różnicami, dzieci także w tej grupie są samodzielne i mają swobodę wyboru zajęć. Znajdują się tutaj także te same materiały sensoryczne Montessori, część zadań ze strefy życia praktycznego. Także zajęcia plastyczne i laboratoryjne przyjmują tę samą formę, jak w grupie starszej.

Szósty dzień stażu odbył się w sobotę 10.05. między godziną 10.00, a godz. 18.00, **podczas specjalnego wydarzenia organizowanego przez placówkę Montessori In Pratica – Dnia Montessori.** Wydarzenie to miało miejsce na terenie placówki, na świeżym powietrzu. Nauczyciele wraz z praktykantkami przygotowali specjalne strefy, w których znajdowały się zadania i pomoce Montessori, którymi na co dzień posługują się dzieci w placówce. **Celem Dnia Montessori było rozpowszechnianie metody Montessori w okolicy i regionie,** dlatego każdy z uczestników wydarzenia miał możliwość doświadczenia tej metody w praktyce poprzez wykonywanie zadań i prace z pomocami Montessori. Jednocześnie był to dzień otwarty placówki, w którym rodzice i przyszli uczniowie mogli zaobserwować, jak wygląda nauka według metody Montessori. Była to także okazja do spotkania, rozmów oraz wymiany doświadczeń edukacyjnych między nauczycielami i stażystkami. Głównym zadaniem stażystek było asystowanie nauczycielom z placówki Montessori In Pratica w trakcie trwania wydarzenia, pomoc w przygotowywaniu zajęć i stref oraz pomoc w porządkowaniu.

W drugim tygodniu stażu, w dniach 12.05. i 13.05. (poniedziałek i wtorek) Panie Patrycja Pawlik, Anastazja Steckiewicz, Ewelina Olejnik, Katarzyna Annykiel – Chojnacka **wzięły udział w lekcjach pokazowych oraz prezentacjach korzystania z pomocy Montessori** przygotowanych przez nauczycieli z placówki Montessori In Pratica. W asyście pedagogów Montessori stażystki uczyły się posługiwać specjalistycznymi pomocami w Strefie Sensorycznej, Strefie Życia Praktycznego, Strefie Językowej, Matematycznej oraz Geograficznej. Uczestniczki stażu uczyły się odpowiedniego posługiwania się materiałem, pod okiem nauczycieli-specjalistów, którzy na bieżąco korygowali błędy.

W dniu 13.05. miało miejsce także specjalne wydarzenie w placówce, w grupie 3-latków – **Dzień Dziadków.** W wydarzeniu wzięły udział Pani Oksana Nozha oraz Pani Elena Andreichuk. Ich zadaniem było wsparcie nauczycieli w przygotowaniu wydarzenia oraz jego koordynowaniu. Dzień Dziadków trwał od godz. 10.00 do godz. 12.00. Po zakończeniu wydarzenia stażystki wróciły do grupy starszej, aby kontynuować prace z wykorzystaniem pomocy Montessori.

W dniu 13.05. po zamknięciu placówki o godz. 17.00 stażystki wzięły udział w radzie pedagogicznej nauczycieli placówki Montessori In Pratica, którą poprowadziła ekspertka Simonetta Bertoli. Była to okazja do obserwacji, w jaki sposób współpracują ze sobą nauczyciele w placówce Montessori oraz jak rozwiązują bieżące problemy i omawiają stojące przed nimi wyzwania wychowawcze, jak i edukacyjne.

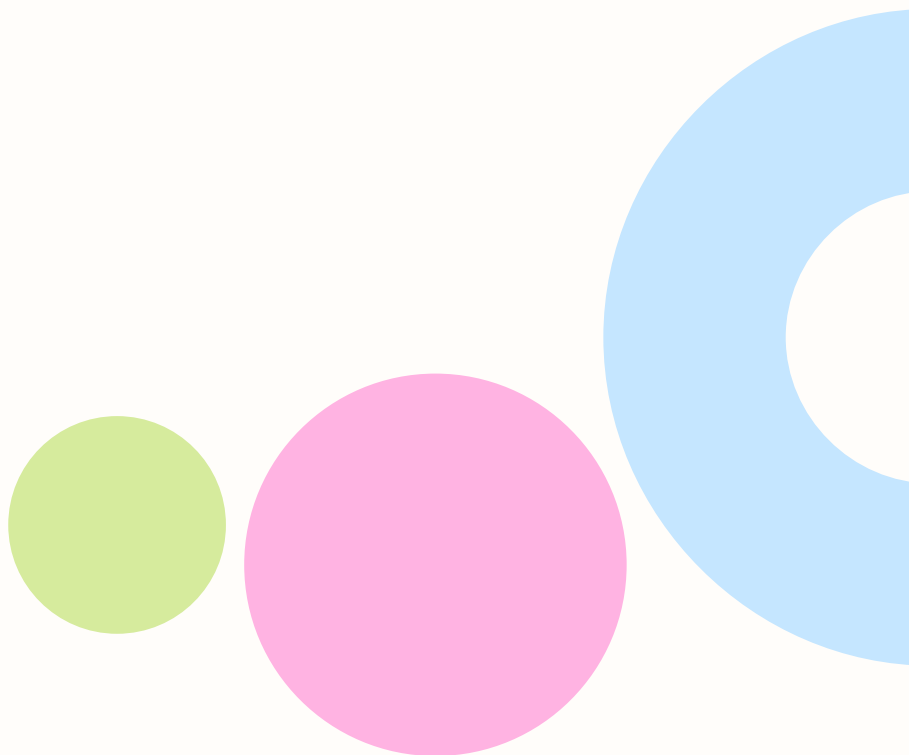
W dniach 14.05, 15.05. oraz 16.05. (środa, czwartek oraz piątek) wszystkie uczestniczki stażu zostały przydzielone do poszczególnych stref oraz nauczycieli, aby rozpocząć praktyczną pracę z dziećmi i nauczycielami w placówce Montessori In Pratica. Pani Patrycja Pawlik została przydzielona do asystowania w Sali Laboratoryjnej, Pani Anastazja Steckiewicz odbyła asystę w Strefie Językowej, Pani Ewelina Olejnik asystowała nauczycielce w Strefie Życia Praktycznego, Pani Katarzyna Annykiel – Chojnacka – w Strefie Geograficznej. Pani Elena Andreichuk odbyła praktykę w Strefie Sensorycznej, a Pani Oksana Nozha – w Strefie Matematycznej. Zadaniem stażystek było uzupełnianie brakujących materiałów, pomaganie dzieciom w odpowiednim posługiwaniu się pomocami Montessori pod okiem pedagogów, wspieranie nauczycieli prowadzących strefy, przygotowywanie materiałów i porządkowanie stref.

W dniu 15.05. (czwartek) stażystki Patrycja Pawlik oraz Oksana Nozha wzięły udział w **przygotowaniach dzieci do przedstawienia dla rodziców**. Było to podsumowanie działań zajęć teatralnych, które odbywały się raz w tygodniu od początku roku w placówce Montessori In Pratica. Przedstawienie odbyło się w małej salce w ogrodzie placówki, wzięła w nim udział niewielka grupa dzieci, ich rodzice oraz nauczycielki prowadzące zajęcia teatralne. Przedstawienie miało formę pantomimy, połączenia skoordynowanego ruchu z muzyką.

Ostatni dzień stażu (tj. 17.05., sobota) odbył się w placówce szkolnej Stowarzyszenia Montessori In Pratica. Był to dzień podsumowujący zdobytą wiedzę. Stażystki miały okazję zobaczyć, jak wygląda przestrzeń szkolna oraz kontynuacja nauki Montessori na wyższym poziomie edukacji. Odbyło się także spotkanie z założycielką stowarzyszenia Montessori in Pratica nauczycielką i ekspertką, prezeską stowarzyszenia Priscą Melucco - uczennicą Flaminii Guidi – będącej kontynuatorką i podopieczną samej Marii Montessori.

Podczas rozmowy z Priscą, stażystki miały okazję skorzystać z wiedzy i doświadczenia ekspertki w dziedzinie Montessori, podzielić się własnym doświadczeniem i pogłębić swoją wiedzę na temat wpływu działań metody Montessori. Uczestniczki stażu zadawały także pytania o rolę metody Montessori w zmieniającym się świecie cyfrowych możliwości i o wyzwania z jakimi musi się zmierzyć nauczyciel w pracy z dziećmi w XXI wieku. Po spotkaniu uczestniczki stażu wzięły udział w lekcji pokazowej poprowadzonej przez Priscę z dziećmi szkolnymi w wieku 7 lat.

W sobotę 17.05.2025r, czyli w ostatnich dniach pobytu w Rzymie uczestnicy stażu **mieli również okazję w godzinach popołudniowych zwiedzić Watykan i Rzym** oraz Muzea Kapitołańskie podczas Nocy Muzeów 2025.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SHALOM
Organization of the Jews
in Bulgaria

**FUNDACJA
SPIN**

nubo

Full responsibility for the published content lies with the authors as well as with Fundacja SPIN.

Co-Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.